

**Česká školní inspekce
Pražský inspektorát
Arabská 683, 160 66 Praha 6**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIA-1269/24-A
Sp. zn. ČŠIA-S-88/24-A

Název	Farmářská škola - Vyšší odborná škola ekologického zemědělství, z.ú.
Sídlo	Drnovská 507/73, 161 00 Praha 6 – Ruzyně
E-mail	info@farmarskaskola.cz
IČO	17 529 042
Identifikátor	691 016 933
Právní forma	zapsaný ústav
Zastupující	Mgr. Jan Jícha
Zřizovatel	Asociace místních potravinových iniciativ, o.p.s., Na břehu 766/27, 190 00 Praha 9 – Vysočany
Místo inspekční činnosti	Drnovská 507/73, 161 00 Praha 6 – Ruzyně
Inspekční činnost na místě	12. 4. 2024 a 15. 4. 2024 – 17. 4. 2024

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného vyšší odbornou školou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Inspekční činnost na žádost podle § 174 odst. 7 školského zákona.

Charakteristika

Právnícká osoba Farmářská škola – Vyšší odborná škola ekologického zemědělství, z.ú. (dále „škola“ nebo „organizace“) vykonává činnost vyšší odborné školy.

Škola poskytuje tříleté vzdělávání ukončené absolutoriem podle akreditovaného vzdělávacího programu Ekologické zemědělství. Akreditováno je vzdělávání v denní, dálkové i kombinované formě.

Od 1. 9. 2023 škola realizuje vzdělávání v denní i dálkové formě studia. K termínu inspekce se ve škole vzdělávalo celkem 48 studentů prvního ročníku, z toho v denní formě studia 38 a v dálkové formě 10 studentů. Nejvyšší povolený počet studentů (55) byl využit z 87 %.

Vzdělávání studentů probíhá v sídle školy na adrese Drnovská 507/73, 161 06 Praha 6 – Ruzyně. Část teoretické, ale zejména praktické přípravy a odborné praxe, probíhá na smluvních pracovištích, vzdělávacích farmách po celém území České republiky.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy (dále „ředitel“) je ve své funkci od zahájení činnosti organizace v roce 2023, má jasnou představu o jejím fungování a formuloval ji ve vizi a strategii školy. Nastavené koncepční záměry jsou sdíleny a pravidelně analyzovány všemi aktéry vzdělávání. Prioritou je poskytovat kvalitní profesně zaměřené vzdělání v oblasti ekologického zemědělství směřující k uplatnění absolventů v praxi. Především se pak zaměřuje na efektivní propojení teoretické výuky s reálnou praxí.

Nastavený styl řízení odpovídá velikosti školy a vychází z jasně stanovených pravidel a efektivní organizace. Jednání pedagogické rady a provozní porady umožňují operativně reagovat na aktuální problémy a neprodleně přijímat opatření ke zjištěným skutečnostem. Jejich realizace přispívá k účinnějšímu přenosu informací, plánování, vzájemné spolupráci vedení školy a pedagogického sboru. Způsob organizace studia umožňuje četná neformální setkávání vedení školy s pedagogy a studenty a cílenou podporu wellbeingu. Kontrolní a hodnotící mechanismy jsou nastaveny komplexně, hospitační činnost poskytuje vedení školy adekvátní zpětnou vazbu o realizaci výuky. V některých případech však ze zjištěných nedostatků nejsou vyvozena konkrétní doporučení pro zlepšení stavu ani následná kontrola jejich uplatnění v praxi.

Pedagogický sbor je nově budován, rozšiřován v závislosti na postupném nárůstu vyučovacích hodin. Vzdělávání zajišťuje celkem 16 kvalifikovaných pedagogických pracovníků z nichž je 12 externích. Zapojení externích odborníků z praxe podporuje praktickou přípravu studentů zejména uplatňováním aktuálních poznatků. Další vzdělávání pedagogických pracovníků je zaměřeno především na odbornou přípravu, méně již na metody a formy účinnějšího pedagogického působení.

Efektivní vícezdrojové financování poskytuje kvalitní podmínky pro zajištění plynulého chodu školy a realizaci akreditovaného programu. Řediteli se ve spolupráci se zřizovatelem daří získávat další finanční prostředky pro uskutečňování koncepčních záměrů z rozvojových programů a projektů. Průběžně je doplňováno materiálně technické vybavení školy a studijní opory, knihovna tištěných i elektronických dokumentů včetně záznamů z výuky, umožňující i online využívání. Studenti mají k dispozici dostatek studijních i relaxačních prostor. Pro blokovou vícedenní výuku jsou zajišťovány vhodně vybavené prostory na smluvních pracovištích, například přednáškové sály nebo laboratoře.

Přínosná je navázaná spolupráce školy s partnerskými subjekty na regionální i zahraniční úrovni, např. s profesními sdruženími, firmami z oblasti živočišné či rostlinné výroby nebo výzkumným ústavem, čím jsou podporovány a rozvíjeny klíčové kompetence studentů.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Hodnocení průběhu vzdělávání vychází z hospitací v teoretické i praktické přípravě. Teoretická příprava probíhala formou vícedenního soustředění na partnerské zemědělské farmě. Praktická příprava byla realizována formou odborné praxe na smluvních pracovištích.

Témata a cíle sledovaného teoretického vzdělávání odpovídaly obsahu akreditovaného vzdělávacího programu. Vzdělávání bylo vedeno odborně kvalifikovaným externím pedagogem. Názornost přednášky byla účelně podpořena počítačovou prezentací a využitím digitální techniky. Vzdělávání probíhalo v pozitivní atmosféře. Partnerské vztahy přednášejícího a studentů podporovaly jejich zapojení do vzdělávání četnými dotazy, což zvyšovalo jeho efektivitu. Vyučující na dotazy bezprostředně reagoval konkrétní odpovědí, případně odkazem na vhodný informační zdroj či sdílené úložiště studijních materiálů. Z prezentovaného obsahu bylo patrné, že pro přípravu vzdělávacího obsahu bylo využito relevantních informačních zdrojů. Při vzdělávání vyučující vhodně doplňoval teoretické poznatky konkrétními příklady z firemní praxe a uplatnil vhodné srovnání postupů jak v ekologickém, tak v konvenčním zemědělství. Pozitivem bylo vedení studentů k uvažování v souvislostech.

Při procvičování teoretického učiva byla využita účelná práce ve skupinách, která vedla k rovnoměrnému a aktivnímu zapojení studentů (sestavování osevního postupu). Pozitivní motivační efekt mělo i využití zkušeností z vlastního hospodaření a poznatků z praktické přípravy. Živá diskuse a výměna názorů při týmové práci studentů přispívala k nalezení vhodného řešení a stanovení konkrétního postupu. Z jejich projevů bylo zřejmé, že si uvědomují komplexnost celého procesu i význam kvalitně sestaveného osevního postupu pro efektivitu hospodaření. Vyučující činnost skupin správně průběžně sledoval a v případě potřeby poskytoval studentům rady či chybějící informace. Patrná byla vyšší míra rozdílnosti dosavadních znalostí studentů vyplývajících z jejich různého předchozího vzdělání i praxe, což se částečně promítlo i do míry zdařilosti řešení zadané úlohy. Z hospitační činnosti inspekčního týmu je zřejmá potřeba důslednější individualizace přístupu ke studentům vzhledem k jejich rozdílným znalostem, dovednostem, zkušenostem a potřebám, např. poskytnutím vhodných pomůcek, podkladů či operativně dostupných zdrojů informací podporujících úspěšnost při řešení konkrétní úlohy. Prezentace výstupů skupinové práce probíhala v pozitivním duchu, vyučující poskytoval studentům účelnou a povzbuzující zpětnou vazbu včetně naznačení příležitostí ke zlepšení.

Na výše zmíněné vzdělávání navazovala exkurze na pozemcích farmy, což umožnilo vhodné bezprostřední uplatnění odborných poznatků z přednášky a jejich ověření v reálných podmínkách. Při exkurzi byl výklad vyučujícího vhodně doplňován o nezbytné souvislosti nejen z oblasti pěstování rostlin, ale i z hlediska ekonomického, odborníkem z praxe (farmářem). Studenti se aktivně zajímali o strategii hospodaření a uplatnění principů ekologického hospodaření v podmínkách farmy. Zapojovali se do formulování možných dopadů konkrétních agrotechnických zásahů, učili se prakticky rozpoznat příslušné znaky kvality půdy. Porovnání stavu půdy na sousedících pozemcích s různým způsobem hospodaření (ekologickým a konvenčním) bylo dobře využito pro posílení motivace a formování postojů studentů v souladu s akreditovaným vzdělávacím programem.

Odborná praxe studentů byla hospitována na čtyřech partnerských farmách rostlinné a živočišné produkce. Vysoký podíl praktické přípravy v průběhu studia přispívá k postupnému rozvíjení jejich odborných kompetencí. Studenti prvního ročníku byli vesměs zapojeni do jednodušších manuálních činností převážně na úseku rostlinné produkce a

prokazovali odpovídající odborné znalosti, např. při poznávání plevelů a volbě vhodného postupu regulace jejich výskytu, při výsadbě zeleniny. Studenti měli přehled o farmě, ve které praxi vykonávají. S pověřenými zaměstnanci farem měli partnerský vztah, oceňovali možnost získat informace potřebné pro teoretickou přípravu či možnost inspirace pro vlastní hospodaření.

Nedílnou součástí sledované teoretické a praktické výuky bylo i dodržování zásad bezpečného chování studentů, používání ochranných oděvů a dodržování pravidel bezpečnosti práce.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola má jasně formulovaná pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání a věnuje odpovídající pozornost průběžným i souhrnným vzdělávacím výsledkům studentů. Vyučující průběžně hodnotí studenty prostřednictvím kontrolních otázek, testů, seminárních prací a prezentací během výuky v jednotlivých obdobích. V závěru letního a zimního období jsou studenti hodnoceni z jednotlivých předmětů formou zápočtu, klasifikovaného zápočtu nebo zkoušky v souladu s příslušným akreditovaným vzdělávacím programem. Výsledky vzdělávání studentů škola projednává na jednáních pedagogické rady. Pro analýzu kvality výuky jsou účelně využívány závěry z hospitační činnosti vedení školy, případně rozhovory s jednotlivými pedagogy. Významnou zpětnou vazbu získává škola od spolupracujících organizací. Průběžné výsledky studia jsou stabilní. Škola sleduje absenci ve výuce, případný výskyt zvýšené absence neprodleně řeší.

Souhrnnou informaci o průběhu, organizaci a výsledcích odborné praxe studenta představují deníky praxe. Pravidelné záznamy studentů umožňují sledovat propojení s teoretickou výukou a jsou východiskem dialogu při pravidelných konzultacích s farmářem.

Z projevů studentů zejména při exkurzi po pozemcích bylo zřejmé, že prokazují odborné dovednosti, mj. dokáží posoudit dopady různých způsobů hospodaření na kvalitu půdy pomocí vhodných indikátorů, určit půdní druh, rozpoznat běžné druhy plevelů a polních plodin. Studenti rovněž uplatnili znalost odborné terminologie a schopnost argumentace, diskuze i obhajoby vlastního způsobu řešení.

Pozitivním výsledkem vzdělávání zaznamenaným při odborné praxi byl iniciativní přístup studentů k vykonávaným činnostem. Z vyjádření pracovníků partnerských farem, ve kterých studenti vykonávají odbornou praxi, bylo zřejmé, že studenti přistupují k plnění úkolů zodpovědně v souladu se svým kariérním směřováním.

Školní poradenské pracoviště ve škole zajišťuje standardní služby s ohledem na potřeby studentů. Prevence sociálně patologických jevů a kariérové poradenství je součástí obsahu běžné výuky. Preventivní program obsahuje potřebné postupy k řešení krizových situací v souvislosti s projevy rizikového chování. Je zaměřený zejména na výchovu ke zdravému životnímu stylu, na osobnostní a sociální rozvoj a podporu sociálně komunikativních dovedností. Ve škole aktuálně nejsou studenti s diagnostikovanými speciálními vzdělávacími potřebami.

Závěry

Silné stránky

- škola má jasně formulovanou koncepci rozvoje, kterou pedagogové sdílejí a naplňují (1.1)
- přínosné partnerské vztahy se sociálními partnery v České republice i v zahraničí a zapojení odborníků z praxe do výuky vytváří vhodné podmínky pro kvalitní profesní přípravu studentů (1.5)
- vedení školy vytváří vstřícné vzdělávací prostředí (2.2)
- účelné propojování teoretické a praktické přípravy podporuje rozvíjení odborných kompetencí studentů a formování jejich postojů v souladu s koncepčním pojetím akreditovaného vzdělávacího programu (4.1)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- v části hodin teoretické výuky nižší míra zohledňování různé úrovně znalostí, dovedností, zkušeností a potřeb studentů (4.3)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- zefektivnit vzdělávání důsledným zohledňováním různé úrovně znalostí, dovedností, zkušeností a potřeb studentů
- zaměřit další vzdělávání pedagogických pracovníků na problematiku metod a postupů k individualizaci výuky podle potřeb a úrovně vzdělání studentů
- zacílit vlastní hospitační činnost na využívání metod vedoucích k diferenciaci a individualizaci výuky

Pro účely zvýšení dotací právnická osoba vykonávající činnost školy dosahuje výsledků hodnocení požadovaných dle § 5 odst. 3 písm. b) zákona č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením, ve znění pozdějších předpisů.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina Farmářské školy – Vyšší odborné školy ekologického zemědělství, z.ú. s účinností od 1. 4. 2023
2. Ustanovení do funkce ředitele Farmářské školy – Vyšší odborné školy ekologického zemědělství, z.ú. ze dne 1. 8. 2023
3. Akreditovaný vzdělávací program pro obor vzdělání Ekologické zemědělství účinný k termínu inspekční činnosti
4. Školní řád Farmářské školy – Vyšší odborné školy ekologického zemědělství, z.ú. s účinností od 1. 9. 2023
5. Zkušební řád Farmářské školy – Vyšší odborné školy ekologického zemědělství, z.ú. s účinností od 1. 9. 2023
6. Výběr třídních knih vedených ve školním roce 2023/2024 k termínu inspekční činnosti
7. Záznamy z pedagogických rad vedené ve školním roce 2023/2024 k termínu inspekční činnosti
8. Portfolio výchovného poradce a metodika prevence vedené k termínu inspekční činnosti
9. Rozvrh vyučovacích hodin ve školním roce 2023/2024 platný k termínu inspekční činnosti
10. Evidence studentů (školní matrika) vedená k termínu inspekční činnosti – vybraný vzorek
11. Výběr z personální dokumentace pedagogických pracovníků vedená k termínu inspekční činnosti
12. Dokumentace k bezpečnosti a ochraně zdraví studentů platná k termínu inspekční činnosti

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

PhDr. Bc. Tibor Slažanský, Ph.D., školní inspektor, vedoucí inspekčního týmu

Ing. Pavel Čámský, školní inspektor

Mgr. Tomáš Šimek, školní inspektor

6. 5. 2024